Bank Spółdzielczy w Sławnie

Spółdzielcza Grupa Bankowa

Informacje
z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Sławnie według stanu na dzień 31.12.2017 roku

Sławno, czerwiec 2018r.

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa sporządzenia informacji

Niniejsza informacja została opracowana w celu realizacji „Zasad polityki informacyjnej w Banku Spółdzielczym w Sławnie" (wprowadzonej Uchwałą Zarządu Nr 98/2016 z dnia 31.05.2016r. z późn. zm. oraz zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 41/2016 z dnia 14.06.2016 r. z późn. zm.) oraz spełnienia wymogów dotyczących ujawniania informacji zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR), stanowiącego podstawę prawną na dzień sporządzenia niniejszej informacji, tj. 31 grudnia 2017r.

1.2. Informacje ogólne

Bank Spółdzielczy w Sławnie z siedzibą w Sławnie przy ul. Kopernika 5, 76-100 Sławno wpisany jest do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Koszalinie, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000133977.

W 2017 roku Bank Spółdzielczy w Sławnie prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

- Centrala w Sławnie, 76-100 Sławno, ul. Kopernika 5,
- Oddział w Sławnie, 76-100 Sławno, ul. Kopernika 5,
- Oddział w Białym Borze, 78-425 Biały Bór, ul. Słupska 13,
- Oddział w Malechowie, 76-142 Malechowo 80,
- Oddział w Polanowie, 76-010 Polanów, ul. Dworcowa 3,
- Oddział w Sianowie, 76-004 Sianów, ul. Morska 7,
- Filia w Kobylnicy, 76-251 Kobylnica, ul. Główna 59.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości elektronicznej.

Przedstawione w niniejszej informacji dane sporządzone zostały według stanu na 31.12.2017r. i zawierają m.in. informacje dotyczące:

- zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- funduszy własnych,
- aktywów ważonych ryzykiem,
- adekwatności kapitałowej,
- polityki w zakresie wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej Bank ogłasza z częstotliwością roczną, w terminie do 14 dni od zatwierdzenia przez Zebranie Przedstawicieli rocznego sprawozdania finansowego Banku. Zebranie Przedstawicieli, na którym zatwierdzono sprawozdanie finansowe odbyło się 13 czerwca 2018r.

2. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM (CRR art. 435)

2.1. Struktura organizacyjna w zakresie zarządzania ryzykiem

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i sposoby ich realizacji Bank określił w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Sławnie".
Strategia zarządzania ryzykiem określa:

- strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem,

- zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem,
- schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku,
- cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku,
- generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka,
- organizację systemu informacji zarządczej.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. W celu przeprowadzania powyższych procesów, realizowane są zadania związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem,
- identyfikacja, pomiar i monitorowanie,
- system limitów ograniczających ryzyko,
- system informacji zarządczej,
- odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Ryzykiem, które Bank uznaje za istotne są te rodzaje ryzyka, które objęte są wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, ponadto rodzaje ryzyka wymienione w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami (CRD IV) stosując kryterium jakościowe.

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, strategiczne cele dla Banku zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne.

Do ryzyk istotnych w 2017 r. Bank zaliczał:

1) ryzyko kredytowe

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 5%.
- utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 30 %;
- ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć 20% funduszy własnych Banku;
- utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 70% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania.

2) ryzyko koncentracji

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- ograniczenie kredytowania klientów oraz grup powiązanych klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 10% uznanego kapitału;
- ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

3) ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji;
- utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia" wynoszącym 30 dni.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- realizowanie strategii finansowania;
- pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;
- finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;

- zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej;
- dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie;
- identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych; ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 70% pasywów ogółem;
- Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
- Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

4) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 1% sumy bilansowej;
- zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
  a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
  b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- ograniczanie ryzyka opcji klienta poprzez stosowanie opłat za opcję, zwłaszcza dla możliwości zerwania depozytu przed umownym terminem;
- dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

5) ryzyko walutowe

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej;
- podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

6) ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- racjonalizację kosztów;
- zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zrządzanie ryzykiem operacyjnym;
- skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

7) ryzyko kapitałowe

Cele strategiczne dotyczące ryzyka kapitałowego obejmują:

- dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności,
- ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej,
- posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,25%,
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,25%,
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 5,75%,
- obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 80%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 10%,
- dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 85% funduszy Tier I,
- dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni,
- przekazywanie na fundusze własne minimum 70% nadwyżki bilansowej,
- posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku,
- ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych powyżej,

- nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego.

8) ryzyko braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności oznacza:

- efektywne przeciwdziałanie możliwościom wystąpienia naruszeń przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania;
- sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- dążenie do zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- dążenie i dbałość o:
  a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
  b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
  c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
  d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

2.2. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem, w tym informacje na temat jej uprawnień i statutu lub innych rozwiązań w tym względzie (arty.435.1.b)

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
2) na drugi poziom składa się:
   a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, na które składa się: identyfikacja, pomiar i szacowanie, kontrola, monitorowanie oraz sprawozdawanie ryzyka,
   b) działalność komórki do spraw zgodności;
3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie, o którym mowa w lit. a) jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną:

1) w ramach poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
   a) Główny księgowy w zakresie lokowania wolnych środków,
   b) Oddziały,
   c) Filia.
2) w ramach poziomu drugiego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
   a) Zespół Analiz Ryzyka;
   b) Zespół Monitoringu, Restrukturyzacji i Windykacji;
   c) Stanowisko ds. Teleinformatycznych;
   d) Zespół Analiz Kredytowych.
3) w ramach poziomu trzeciego funkcjonuje Stanowisko Zgodności i Kontroli Wewnętrznej.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym

1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziomu ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;

5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, o których mowa w § 8, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w lit. a);
8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku, ponadto: zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategia zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem, w tym:
1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
4) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
5) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
6) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
7) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
8) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;

ponadto: zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków oraz:
1) na pierwszym poziomie;
2) na drugim poziomie w zakresie identyfikacji, pomiaru i szacowania, kontroli, monitorowania oraz sprawozdawania ryzyka, przy czym nadzór nad tym poziomem przypisany jest Prezesowi Zarządu.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.
Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w niniejszej strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.
Komitet kredytowy realizuje zadania opisane w regulaminie jego funkcjonowania.
Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

2.3. Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka (art.435.1.c)

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki oraz monitorowanie dopuszczalnego poziomu.
W stosunku do ryzyka uznanego przez Bank za istotne opracowane zostały metody pomiaru oraz system raportowania, opisany szczegółowo w zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Pomiar,

monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego dokonuje funkcjonujący w Centrali Zespół Analiz Ryzyka oraz Stanowisko Zgodności i Kontroli Wewnętrznej (w zakresie ryzyka braku zgodności), które raportują za cały Bank do Zarządu i Rady Nadzorczej.

System raportowania

Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności Banku. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, umożliwia ocenę skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem i służy monitorowaniu przestrzegania limitów wewnętrznych. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością dostosowaną do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku oraz umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu działalności.

Pomiar, monitorowanie i charakter raportów

Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie nad wszystkimi ryzykami istotnymi występującymi w działalności Banku.
Do ryzyk istotnych Bank zalicza:

1) Ryzyko kredytowe

Monitorowania i raportowania ryzyka kredytowego w zakresie całego portfela kredytowego Banku dokonuje Zespół Analiz Ryzyka:

analiza w cyklach miesięcznych obejmuje:

- ocenę profilu ryzyka kredytowego, w tym:
  - poziom, dynamikę i strukturę produktowo-podmiotową obliga kredytowego,
  - poziom, dynamikę i strukturę zobowiązań pozabilansowych,
  - poziom, dynamikę i strukturę podmiotową ekspozycji zagrożonych,
  - struktura ekspozycji zagrożonych w podziale na kryterium klasyfikacji,
  - struktura ekspozycji zagrożonych w podziale na kategorie ryzyka,
  - wysokość utworzonych rezerw i wskaźnik orezerwowania,
- poziom i dynamikę ekspozycji kredytowych udzielonych osobom wg art.79a PB,
- poziom i dynamikę EKZH, wskaźnik udziału EKZH w sumie bilansowej i obligu kredytowym,
- poziom i dynamikę DEK, wskaźnik udziału DEK w sumie bilansowej i obligu kredytowym,
- ocena realizacji przyjętych limitów,

analiza w cyklach kwartalnych obejmuje dodatkowo:

- monitoring nowych produktów kredytowych,
- informacja o ekspozycjach powiązanych,
- informacje o 10 podmiotach gospodarczych z największym zaangażowaniem,
- informacje o 3 podmiotach samorządowych z największym zaangażowaniem
- informacje o 5 podmiotach z największym zaangażowaniem z kategorii zagrożonych,
- informacje o 5 podmiotach z największym zaangażowaniem z kategorii pod obserwacją,
- informacje o ekspozycjach kredytowych, w których dokonano odstępstw od przyjętych standardów postępowania,
- informacje o ekspozycjach restrukturyzowanych,
- wyniki testów warunków skrajnych,
- analiza profilu ryzyka kredytowego w okresie ostatnich dwóch lat.

2) Ryzyko koncentracji

Monitorowania i raportowania ryzyka kredytowego w zakresie całego portfela kredytowego Banku dokonuje Zespół Analiz Ryzyka. Analiza w cyklach miesięcznych obejmuje:

- ocenę profilu ryzyka koncentracji,
- monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów koncentracji:
  - wobec pojedynczego podmiotu lub podmiotów powiązanych,
  - w ten sam sektor gospodarczy oraz wobec klientów prowadzących te samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami (kwartalnie),
  - w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia (kwartalnie),

- wyniki testów warunków skrajnych (kwartalnie).

Rozwiązania organizacyjne uwzględnione powyżej dotyczą również nadzoru i zarządzania nad ryzykiem wynikającym z ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych.

3) Ryzyko stopy procentowej

Monitorowania i raportowania ryzyka stopy procentowej dokonuje Zespół Analiz Ryzyka w cyklach miesięcznych. Raport obejmuje w szczególności następujące elementy:

- strukturę bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko stopy procentowej,
- stopień niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na ryzyka stopy procentowej w podziale na poszczególne stopy referencyjne,
- poziom ryzyka przeszacowania,
- poziom ryzyka bazowego,
- analizę wskaźników,
- powiązania z innymi rodzajami ryzyka,
- stopień realizacji i przestrzegania limitów,
- potencjalny wpływ ryzyka stopy procentowej na zmiany wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy,
- wyniki testów warunków skrajnych (kwartalnie),
- informację o szacowaniu kapitału wewnętrznego (kwartalnie).

4) Ryzyko płynności

Monitorowania i raportowania ryzyka płynności dokonuje Zespół Analiz Ryzyka w cyklach miesięcznych. Analizy obejmują w szczególności następujące elementy:

- strukturę i stabilność źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- stopień niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych,
- wpływ pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- poziom aktywów nieobciążonych,
- analizę wskaźników płynności,
- stopień realizacji i przestrzegania limitów,
- wyniki testów warunków skrajnych (kwartalnie),
- informację o szacowaniu kapitału wewnętrznego (kwartalnie),
- realizację planu pozyskania i utrzymywania środków stabilnych (kwartalnie),
- ryzyko związane z płynnością długoterminową (rocznie).

5) Ryzyko walutowe

Monitorowania i raportowania ryzyka walutowego dokonuje Zespół Analiz Ryzyka w cyklach kwartalnych Analiza obejmuje w szczególności następujące elementy:

- strukturę bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko walutowe,
- wpływ zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- wyniki testów warunków skrajnych,
- stopień realizacji i przestrzegania limitów,
- informacja o szacowaniu kapitału wewnętrznego.

6) Ryzyko operacyjne

Monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego dokonuje Zespół Analiz Ryzyka w cyklach miesięcznych. Analiza obejmuje w szczególności następujące elementy:

- zdarzenia rzeczywiste i incydenty oraz ich skutki, w tym straty operacyjne,
- zdarzenia potencjalne,
- kluczowe wskaźniki ryzyka,
- skuteczność podejmowanych działań w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego,
- poziom narażenia na ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli (kwartalnie),
- wyniki samooceny ryzyka operacyjnego,
- zakłócenia działalności Banku i awarie systemów,
- bezpieczeństwo systemów IT,

- zdarzenia o charakterze nadużyć,
- rejestr reklamacji,
- rejestr prania „brudnych pieniędzy"(kwartalnie),
- rejestr spraw sądowych (kwartalnie),
- rejestr incydentów zewnętrznych (kwartalnie),
- wyniki testów warunków skrajnych (kwartalnie),
- ryzyko modeli (półrocznie),
- ocena ryzyka związanego ze świadczeniem usług płatności internetowych (rocznie).

7) Ryzyko kapitałowe

Monitorowania i raportowania ryzyka kapitałowego dokonuje Zespół Analiz Ryzyka w cyklach miesięcznych. Analiza zawiera:

- poziom, strukturę i zmiany w funduszach własnych;
- poziom i dynamikę współczynników kapitałowych;
- łączną kwotę ekspozycji na ryzyko;
- strukturę i zmiany aktywów ważonych ryzykiem;
- stopień realizacji limitów kapitałowych;
- poziom i zmiany kapitału wewnętrznego oraz wewnętrznego współczynnika kapitałowego;
- wyniki testów warunków skrajnych (kwartalnie);
- realizację planu kapitałowego (kwartalnie);
- poziom i zmiany wskaźnika dźwigni finansowej (kwartalnie).

8) Ryzyko braku zgodności

Raporty o ryzyku braku zgodności skupiają się na podstawowych zadaniach, które ma spełniać zarządzanie ryzykiem braku zgodności, a więc dotyczą czynności podejmowanych w celu zapewnienia zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Bank standardami postępowania.

Raporty z ryzyka braku zgodności zawierają m.in.:

- zidentyfikowane ryzyka braku zgodności wraz z ich oceną oraz rekomendowanymi mechanizmami kontrolowania i ograniczania ryzyka, w tym informacje o profilu ryzyka;
- podsumowanie wszystkich naruszeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem;
- ocenę skuteczności rekomendowanych środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie;
- rodzaj i wyniki przeprowadzonych monitoringów i testów zgodności.

Raporty dotyczące ryzyka braku zgodności sporządzane są dla Rady Nadzorczej i Zarządu w okresach kwartalnych, w terminach wskazanych w instrukcji sporządzania informacji zarządczej, przy czym w raporcie informacje wynikające z oceny ryzyka (która jest oparta na rocznej samoocenie w zakresie ryzyka operacyjnego) będą zawarte raz w roku.

Zestawienie raportów z obszaru ryzyka braku zgodności raz w roku jest przekazywane do Spółdzielni po otrzymaniu pisma od Zarządu Spółdzielni.

2.4. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (art.435.1.d)

Celem ograniczania ryzyka, Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na dywersyfikację ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstawaniu nadmiernego ryzyka.

W przypadku przekroczenia ustalonego limitu, raporty zawierają informację na temat przyczyn przekroczenia, w tym ustalenia faktu czy przekroczenie miało charakter jednorazowy czy jest wynikiem zmian strukturalnych oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie.

Ponadto w Banku wprowadzona została „Instrukcja prawnych form zabezpieczeń wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Sławnie" mająca na celu zapewnienie bankowi zwrotu przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.

2.5. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii banku (art.435.1.e)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszej Informacji.

2.6. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (art.435.1.f)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka Banku zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancje na ryzyko określone przez Radę Nadzorczą stanowi **Załącznik nr 2** do niniejszej Informacji.

2.7. Informacje w zakresie zasad zarządzania

1) Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego (art.435.2.a)

Poszczególni członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku nie sprawują funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej innego podmiotu.

2) Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej (art.435.2.b); strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane (art.435.2.c)

Zarząd Banku składa się z trzech osób: Prezesa Zarządu, Zastępcy Prezesa oraz Członka Zarządu. Wszyscy członkowie Zarządu Banku, powinni posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dające rękojmię prowadzenia działalności Banku oraz pozostawać z Bankiem w stosunku pracy związanym z pełnioną funkcją.
Członkowie Zarządu Banku posiadają kompetencje do prowadzenia spraw Banku wynikające z:

- wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
- doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
- umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonej funkcji.

Każdy z członków Zarządu Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu Banku dopełniają się w taki sposób, aby możliwe było zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego zarządzania Bankiem.
W składzie Zarządu Banku zapewniony jest udział osób, które wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnymi w zarządzaniu Bankiem na polskim rynku finansowym.
Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego tj. ustawy Prawo Bankowe oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 10 marca 2017r. w sprawie informacji i dokumentów dotyczących założycieli i zarządu banku przekazywanych do Komisji Nadzoru Finansowego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tą materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

W Banku funkcjonuje „Procedura oceny kwalifikacji Członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Sławnie". Celem oceny jest stwierdzenie, czy poszczególni członkowie Zarządu z osobna oraz Zarząd

kolegialnie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności bankowej z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.
Rada Nadzorcza Banku dokonała oceny odpowiedniości Członków Zarządu, podczas której oceniła wykształcenie, posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, właściwość postawy wobec pełnionej funkcji, a także omówiła odpowiedniość w zakresie nieposzlakowanej opinii. Na podstawie dokonanej oceny stwierdzono, iż Członkowie Zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem. Reputacja Członków Zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Rada Nadzorcza składa się od 7 do 9 osób. Członków Rady wybierają i odwołują Grupy Członkowskie spośród nieograniczonej liczby kandydatów zgłoszonych przez członków Banku na Zebraniu danej Grupy Członkowskiej. Liczbę członków Rady Nadzorczej z danej Grupy Członkowskiej ustala się proporcjonalnie do liczby członków Grupy wg stanu na koniec roku poprzedzającego wybory Rady. Wyboru członków Rady Nadzorczej dokonują członkowie Grupy Członkowskiej w głosowaniu tajnym. Kadencja Rady trwa 4 lata i upływa z dniem wybrania następnej kadencji. Przed upływem kadencji członek Rady może być odwołany większością 2/3 głosów przez organ, który dokonał wyboru.

Do Rady Nadzorczej może być wybrany wyłącznie członek Banku przy czym udział pracowników będących członkami Banku nie może przekroczyć 1/5 składu Rady. Jeżeli członkiem Banku jest osoba prawna, do Rady może być wybrana osoba nie będąca członkiem Banku wskazana przez osobę prawną. W skład Rady nie mogą wchodzić osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku lub będące pełnomocnikami Zarządu oraz osoby pozostające z członkami Zarządu lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej.

W Banku funkcjonuje „Procedura oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Sławnie", zgodnie z którą Bank dokonuje oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej, działającej jako organ kolegialny. Ocena indywidualna dokonywana jest w odniesieniu do każdego członka Rady Nadzorczej z osobna. Ocena kolegialna dokonywana jest w stosunku do całego składu osobowego Rady Nadzorczej. Celem oceny jest stwierdzenie czy członkowie Rady Nadzorczej są w stanie w sposób konstruktywny kwestionować podejmowane przez Zarząd decyzje oraz sprawować skuteczny nadzór, a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji czynności nadzorczych oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

3) *Utworzenie (bądź nie) przez instytucję oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły (art.435.2.d)*

W Banku nie powołano oddzielnego komitetu ds. ryzyka, funkcjonuje natomiast Komitet Kredytowy, który w 2017r. odbył 48 posiedzeń.

4) *Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego (art.435.2.e)*

W Banku funkcjonuje system bieżącego i okresowego informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka a podstawą monitorowania procesu zarządzania ryzykiem jest formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.
System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- profilu ryzyka,
- stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- wyników testów warunków skrajnych,
- skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Raporty z zakresu oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka Banku otrzymują:

Prezes Zarządu, który przedstawia je na posiedzeniu Zarządu:

- w cyklach miesięcznych w zakresie:
  - ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji,
  - ryzyka stopy procentowej,
  - ryzyka płynności,
  - ryzyka operacyjnego,
  - adekwatności kapitałowej.

Zarząd Banku:

- w cyklach miesięcznych:
  - ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji,
  - ryzyka stopy procentowej,
  - ryzyka płynności,
  - ryzyka operacyjnego,
  - adekwatności kapitałowej;
- w cyklach kwartalnych w zakresie:
  - ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji,
  - ryzyka stopy procentowej,
  - ryzyka płynności,
  - ryzyka operacyjnego,
  - ryzyka walutowego,
  - adekwatności kapitałowej,
  - ryzyko inwestycji,
  - raporty o ryzyku braku zgodności,
  - informacji z obszaru bancassurance;
- w cyklach półrocznych:
  - ryzyko modeli, w ramach ryzyka operacyjnego;
- w cyklach rocznych w zakresie:
  - ryzyka EKZH,
  - ryzyka DEK.

Rada Nadzorcza Banku:

- w cyklach kwartalnych w zakresie:
  - ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji,
  - ryzyka stopy procentowej,
  - ryzyka płynności,
  - ryzyka walutowego,
  - ryzyka inwestycji,
  - adekwatności kapitałowej,
  - informacji z obszaru bancassurance,
  - raporty o ryzyku braku zgodności;
- w cyklach półrocznych:
  - ryzyka operacyjnego;
- w cyklach rocznych w zakresie:
  - ryzyka modeli, w ramach ryzyka operacyjnego,
  - ryzyka EKZH,
  - ryzyka DEK.

3. ZAKRES STOSOWANIA WYMOGÓW ROZPORZĄDZENIA CRR (art.436)

Bank Spółdzielczy w Sławnie na dzień 31.12.2017 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych, w związku z tym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

4. FUNDUSZE WŁASNE (CRR art.437)

Lp*	Pozycja	Kwota w zł
1	Instrumenty kapitałowe	0
2	Zyski zatrzymane	0
3	Skumulowane inne całkowite dochody	22.786.823,90
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	170.000
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	126.200
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0
6	**Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi**	**23.083.023,90**
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	498.203,25
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	63.039,30
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	0
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)	0
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	0
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0
26	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	0
	W tym: *20%* filtr dla niezrealizowanego zysku 1	0
	W tym: *20%* filtr dla niezrealizowanego zysku 2	0
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0
28	**Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I**	**561.242,55**
29	**Kapitał podstawowy Tier I**	**22.521.781,35**
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane ażio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0
36	**Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi**	**0**

39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	15.759,82
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	0
43	**Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I**	**15.759,82**
44	**Kapitał dodatkowy Tier I**	**15.759,82**
45	**Kapitał Tier I**	**22.506.021,53**
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane ażio emisyjne	0
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane ażio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	80.000
51	**Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi**	**80.000**
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
57	**Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II**	**0**
58	**Kapitał Tier II**	**80.000**
59	**Łączny kapitał**	**22.586.021,53**
60	**Aktywa ważone ryzykiem razem**	**114.217.230,69**
61	**Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)**	**19,72%**
62	**Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)**	**19,70%**
63	**Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)**	**19,71%**

64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	5,75%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	1,25%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	13,97%
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3	0
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	172.140
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0

5. WYMOGI KAPITAŁOWE (CRR art.438)

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
c) walutowego, w oparciu o metodę de minimis.

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka, obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 80 %. Na datę informacji relacja wynosiła 43,14%.

W 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR. Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji detalicznych lub ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia wobec (MŚP) dla każdej z klas ekspozycji wg stanu na 31.12.2017r.

Lp	Wyszczególnienie	Kwota w zł
1.	ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0,00
2.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	363.342,40
3	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	66.124,37
4.	ekspozycje wobec instytucji	0,00
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	720.725,30
6.	ekspozycje detaliczne	3.398.183,49
7.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	2.502.481,25
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	39.270,16
9.	ekspozycje kapitałowe	195.704,20
10.	pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00
11.	inne ekspozycje	532.464,88
	RAZEM	**7.818.296,05**

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka wg stanu na dzień 31.12.2017r.

Wyszczególnienie	Kwota w zł
Ryzyko kredytowe	**7.818.296,05**
Ryzyko rynkowe	0,00
Ryzyko operacyjne	1.319.082,39
Kapitał regulacyjny - Filar I	**9.137.378,44**
Ryzyko koncentracji zaangażowań	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	605.000,00
Ryzyko płynności	0
Ryzyko kapitałowe	0
Kapitał dodatkowy – II Filar	**605.000,00**
Kapitał wewnętrzny	**9.742.378,44**
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	**19,77 %**
Współczynnik kapitału Tier I (%)	**19,70 %**
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	**19,72 %**
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy (%)	**18,55 %**

Wyliczenia zostały dokonane zgodnie z „Zasadami wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko" oraz „Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego".

W celu ustalenia wewnętrznego wymogu kapitałowego Bank dokonuje zestawienia wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dotyczących zarówno Filaru I jak i Filaru II. Wewnętrzny wymóg kapitałowy na dzień 31.12.2017 r. wynosi 9.742 tys. zł i jest wynikiem ryzyka ponoszonego przez Bank z Filaru I oraz dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko stopy procentowej.

6. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA (CRR. Art.439)

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, ponieważ w Banku nie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR.

7. BUFORY KAPITAŁOWE (CRR art.440)

Tabela poniżej przedstawia ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego na dzień 31.12.2017 r.

Lp.	Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	Wartość
1.	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	114.217.230,69
2.	Wskaźnik bufora zabezpieczającego	1,25%
3.	Wskaźnik bufora antycyklicznego	0,00%
4.	Wskaźnik bufora ryzyka systemowego	0,00%

8. WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO (CRR art.441)

Obowiązek ujawniania nie dotyczy Banku.

9. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO (CRR.art.442)

Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości (art.442 a)

Za należności przeterminowane Bank uznaje należności, w przypadku których występuje przynajmniej jedna z poniższych sytuacji:

1) istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się dłużnika w okresie jednego roku ze zobowiązań wobec Banku;
2) okres przeterminowania jest dłuższy niż 90 dni oraz przeterminowana kwota przekracza:
   a) w przypadku ekspozycji detalicznych - 500 złotych,
   b) w przypadku pozostałych kategorii ekspozycji -3.000 złotych.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów *w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.*
Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego (art.442b)

Dla potrzeb wyliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalnej", „pod obserwacją", „poniżej standardu", „wątpliwej" lub „straconej", stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. (wraz z późniejszymi zmianami) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz zasady określone w „Zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczego w Sławnie".

Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji (art. 442 c)

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2017r., bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji z 12 stanów, tj. za okres od 31.01.2017r. do 31.12.2017r. w podziale na klasy przedstawia tabela :

Klasa ekspozycji	Wartość w zł	średnia wartość w zł	Czy klasa jest istotna?
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	578.392,00	1.160.867,40	nie
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	23.557.380,14	24.445.388,40	nie
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1.752.462,07	361.722,51	nie
ekspozycje wobec instytucji	112.975.020,63	110.504.838,74	tak
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	10.900.127,83	10.517.744,00	nie
ekspozycje detaliczne	65.945.103,85	44.231.341,73	nie
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	43.119.915,95	43.580.421,33	nie
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	481.731,82	516.423,73	nie
ekspozycje kapitałowe	2.446.302,54	2.167.313,71	nie
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	nie
inne pozycje	11.956.291,72	11.659.259,74	nie

Bank przyjmuje, iż kategorie ekspozycji, które stanowią więcej niż 30% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko wyznaczają istotne klasy ekspozycji. Do istotnych klas ekspozycji zaliczana jest klasa ekspozycji wobec instytucji.

Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach (art.442d)

W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania Banku jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty i województwa.

Rozkład ekspozycji w zależności od branży lub typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach (art. 442e)

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji wobec konsumentów).
Strukturę zaangażowania Banku wg wartości bilansowej w poszczególnych branżach na dzień 31.12.2017r. przedstawia poniższa tabela:

Branża	Wartość w zł	Czy branża jest istotna
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	32.413.252,90	tak
Rybactwo	4.766.876,73	nie
Górnictwo i wydobywanie	30	nie
Przetwórstwo przemysłowe	7.595.811,04	nie
Budownictwo	1.267.843,29	nie
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10.584.620,79	nie
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3.291.698,30	nie
Transport i gospodarka magazynowa	1.850.821,99	nie
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5.459.474,56	nie
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne; edukacja	22.395.350,86	tak
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	598.293,60	nie
Pozostała działalność usługowa	1.965.298,58	nie
Inne	1.619.336,66	nie

Dla MŚP podział na branże przedstawia się następująco:

Branża	wartość w zł
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	30 314 698,53
Rybactwo	4 717 098,58
Górnictwo i wydobywanie	30
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9 911 009,82
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2 557 563,55
Transport i gospodarka magazynowa	380 650,27
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	241 580,74
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne; edukacja	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	178 111,84
Pozostała działalność usługowa	1 917 826,73
Inne	676 545,95

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorię ekspozycji wraz dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach (art. 442 f)

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

Termin zapadalności	Wartość w zł
do miesiąca	117 273 083,55
1-3 miesięcy	3 889 962,69
3-6 miesięcy	5 201 881,44
6-12 miesięcy	9 460 932,52
1-2 lat	13 525 415,91
2-5 lat	44 531 176,61
5-10 lat	32 529 236,13
10-20 lat	18 201 282,72
powyżej 20 lat	2 431 942,63

przy czym dla istotnej klasy ekspozycji podział na terminy zapadalności przedstawia się następująco:

Termin zapadalności	Wartość w zł
do miesiąca	59.523.525,84
1-3 miesięcy	53.200.000,00
3-6 miesięcy	0,00
6-12 miesięcy	251.494,79
1-2 lat	0,00
2-5 lat	0,00
5-10 lat	0,00
10-20 lat	0,00
powyżej 20 lat	0,00

Strukturę należności zagrożonych w wartości bilansowej, tj. po pomniejszeniach o utworzone rezerwy celowe i pobraną prowizję od udzielonych kredytów rozliczoną wg ESP w rozbiciu na istotne branże według stanu na dzień 31.12.2017 r.

Bank przyjmuje, iż branże, które stanowią przynajmniej 15% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych wyznaczają istotne branże. Do istotnych branż zaliczane są zatem Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo oraz Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne; edukacja.

Strukturę należności zagrożonych w wartości bilansowej przedstawia poniższa tabela:

branża istotna	**wartość w zł**
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	
Należności zagrożone	21.600,00
Odsetki	4,73
Rezerwy celowe	10.752,07
Odpisy aktualizujący odnoszący się do odsetek	2,37
Korekta wartości	95,86
Razem wartość bilansowa	**10.754,43**
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne; edukacja	
Należności zagrożone	0,00
Odsetki	0,00
Rezerwy celowe	0,00
Odpisy aktualizujący odnoszący się do odsetek	0,00
Korekta wartości	0,00
Razem wartość bilansowa	**0,00**

Uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości (art.442i)

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją", „poniżej standardu", „wątpliwe" i „stracone" tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych:

- 1,5% - w przypadku kategorii „pod obserwacją",
- 20% - w przypadku kategorii „poniżej standardu",
- 50% - w przypadku kategorii „wątpliwe",
- 100% - w przypadku kategorii „stracone".

Zmiana stanu rezerw/odpisów oraz korekt z tytułu zapłaconych przez klientów prowizji od naliczonych kredytów wraz z saldem początkowym i końcowym przedstawia poniższa tabela:

Kategoria	Saldo początkowe			Saldo końcowe		
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	korekty	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	korekty
Pod obserwacją	0	0	11.495,92	0	0	6.565,20
Poniżej standardu	231.137,11	59,9	28.705,75	231.137,11	89,87	10.127,11
Wątpliwe	12.150,00	42,61	0,00	105.730,69	530	3.194,64
Stracone	831.704,98	229.383,14	16.006,85	924.953,14	132.251,18	4.494,18
Razem	**1.074.992,09**	**229.485,65**	**56.208,52**	**1.261.820,94**	**132.871,05**	**24.381,13**

10. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ (CRR art. 443)

Zgodnie z Wytycznymi EUNB w zakresie ujawniania informacji o aktywach obciążonych i wolnych od obciążeń z 27 czerwca 2014 roku EBA/GL/2014/03, dany składnik aktywów należy traktować jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiejkolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany. Za obciążone nie należy uznawać aktywów w instrumentach, które nie są używane i mogą zostać swobodnie wycofane.
W 2017r. w Banku nie występowały aktywa obciążone.

11. KORZYSTANIE Z ECAI - ZEWNĘTRZNYCH INSTYTUCJI OCENY WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ (CRR art. 444)

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI tylko na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.
Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

1) Fitch Ratings;
2) Moody's Investors Service;
3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.
Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;
Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

12. EKSPOZYCJA NA RYZYKO RYNKOWE (CRR art. 445)

W 2017r. w zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznaczał wymóg wyłącznie na ryzyko walutowe. Wymóg kapitałowy na ryzyko walutowe w całym 2017 roku nie wystąpił. Wymóg kapitałowy wyznaczony na ryzyko rynkowe, zgodnie z art.92 ust.3 lit. b) CRR nie dotyczy Banku.

13. RYZYKO OPERACYJNE (CRR art. 446)

Ryzyko operacyjne to ryzyko poniesienia przez Bank strat, wynikających z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów informatycznych lub zdarzeń zewnętrznych.
Bank obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA).
Klasyfikacja zdarzeń operacyjnych służy identyfikacji przyczyn powstawania tych zdarzeń, pomiarowi ryzyka operacyjnego oraz wykorzystania narzędzi statystycznych.
Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego zgodnie z Rekomendacją M KNF obowiązującą od 30.06.2013r. obejmuje 7 rodzajów:

1) **oszustwa wewnętrzne** – straty spowodowane celowym działaniem polegającym na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku, obejściach regulacji, przepisów prawa lub przepisów wewnętrznych przedsiębiorstwa, wyłączając straty wynikające z różnorodności lub dyskryminacji pracowników, które dotyczą, co najmniej jednej strony wewnętrznej,
2) **oszustwa zewnętrzne** – straty spowodowane celowym działaniem polegającym na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych przez stronę trzecią,
3) **zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy** – straty powstałe na skutek działań niezgodnych z przepisami lub porozumieniami dotyczącymi zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, wypłaty odszkodowań z tytułu uszkodzenia ciała lub straty wynikające z nierównego traktowania i dyskryminacji pracowników,
4) **klienci, produkty i praktyki operacyjne** – straty wynikające z niewywiązywania się z obowiązków względem określonych klientów, będące skutkiem działań nieumyślnych lub zaniedbania (w tym wymagań powierniczych i stosownego zachowania) lub też związane z charakterem bądź konstrukcją produktu,
5) **szkody związane z aktywami rzeczowymi** – straty powstałe na skutek straty lub szkody w aktywach rzeczowych w wyniku klęski żywiołowej lub innych wydarzeń,
6) **zakłócenia działalności banku i awarie systemów** – straty powstałe na skutek zakłóceń działalności banku lub awarii systemów,
7) **wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi** – straty powstałe na skutek nieprawidłowego rozliczenia transakcji lub wadliwego zarządzania procesami operacyjnymi oraz wynikłe ze stosunków z kontrahentami i sprzedawcami.

Proces ewidencji incydentów ryzyka operacyjnego realizowany jest za pomocą programu informatycznego wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który umożliwia rejestrację, analizę pomiar i monitorowanie ryzyka.

W 2017r. zarejestrowano łącznie 651 incydentów ryzyka operacyjnego o łącznej wartości strat brutto 22.851,74 zł. Limit kapitału na ryzyko operacyjne nie został przekroczony. Incydenty z kategorii 6 i 7 stanowią 93,39% ogółu zarejestrowanych zdarzeń ryzyka operacyjnego i dotyczą głównie: różnic kasowych, nieprawidłowego działania sieci telekomunikacyjnych i komputerowych, błędów księgowych oraz przerw w dopływie energii elektrycznej.

Liczbę incydentów w podziale na poszczególne rodzaje ryzyka i wielkość strat brutto za 2017r. prezentuje poniższa tabela:

Rodzaj zdarzenia	Razem ilość	Suma strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego w 201 r. w zł
1.Oszustwa wewnętrzne	0	0
2.Oszustwa zewnętrzne	6	0
3.Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0
4.Klienci, produkty i praktyki operacyjne	6	0
5.Szkody związane z aktywami rzeczowymi	31	14.362,69
6.Zakłócenia działalności banku i błędy systemów	114	200,00
7.Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	494	8.289,05
RAZEM	**651**	**22.851,74**

W 2017r. w Banku nie zarejestrowano poważnych zdarzeń operacyjnych, których skutki istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo Banku. Jednakże w związku z zaistniałymi zdarzeniami operacyjnymi, które wystąpiły w działalności Banku, podejmowano odpowiednie działania (pomoc serwisowa, wymiana lub naprawa sprzętu, rozmowy dyscyplinujące z pracownikami winnymi zaniedbań, rozwiązania organizacyjne itp.),skutkiem których ustalono przyczyny i zastosowano działania zapobiegawcze. Głównym celem w/w działań Banku jest ograniczanie w przyszłości zdarzeń operacyjnych oraz strat z nimi związanych.

14. EKSPOZYCJE W PAPIERACH KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM (CRR art. 447)

Zróżnicowanie między ekspozycjami pod względem ich celów, w tym w zakresie zysków kapitałowych oraz celów strategicznych, a także przegląd stosowanych technik rachunkowości oraz metod wyceny, w tym zasadnicze założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz wszystkie znaczące zmiany tych praktyk (art. 447 a)

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

Rodzaj ekspozycji	*Kwota zakupiona ze względu na:*	*Wartość bilansowa na 31.12.2017r.*
1. papiery dostępne do sprzedaży:		
- akcje SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	1.610.100,00
2. papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:		
- bankowe papiery wartościowe SGB –Banku S.A.	zamiar strategiczny	800.000,00

Bank posiada udział w systemie Ochrony SGB w wysokości 1 tys. zł.
Akcje i udziały wyceniane są wg ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

15. EKSPOZYCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCJOM NIEUWGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM (CRR art.448)

Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej (art. 44 a)

Ryzyko stopy procentowej jest definiowane przez Bank, jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału. W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.

Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:

- lukę przeszacowania,
- metodę wyniku odsetkowego,
- metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej,
- analizę wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosownego wskaźnika używanego przez kierownictwo Banku do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych (art. 448 b)

Testy warunków skrajnych przeprowadzane są w związku z dokonywaną oceną potencjalnego wpływu na sytuację finansową banku dużych zmian parametrów rynkowych lub zmian w profilu ryzyka banku. Stanowią one narzędzie diagnostyczne oceniające stabilność przychodów banku w sytuacjach niekorzystnych. Bank przeprowadza test warunków skrajnych dla ryzyka stopy procentowej obejmujący łącznie dwa aspekty badania sytuacji szokowej, tj. w zakresie:

- ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego łącznie, przy założeniu szokowej zmiany stóp procentowych o 200 p.b.,
- wpływu zmian stóp procentowych o 200 p.b. na wartość ekonomiczną Banku.

W przypadku spadku stóp o 200 punktów bazowych wynik odsetkowy Banku w skali 12 miesięcy zmniejszy się o 1.960 tys. zł, natomiast przy założeniu, że stopy procentowe wzrosną o 200 p. b. wynik odsetkowy wzrośnie o 1.757 tys. zł.
Na dzień 31.12.2017r. w przypadku zmiany stóp procentowych o 200 pb. zmiana wartości ekonomicznej banku wyniesie 49 tys. zł, co stanowi 0,2% funduszy własnych.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku, uwzględnia się ryzyko stopy procentowej, które na 31 grudnia 2017 roku było istotne. Utworzony kapitał wewnętrzny wyniósł 605 tys. zł.

16. EKSPOZYCJA NA POZYCJE SEKURYTYZACYJNE (CRR art. 449)

Na dzień 31.12.2017 r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

17. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ (CRR art.450)

Bank, korzystając z możliwości indywidualnego określenia sposobu i zakresu stosowania przepisów dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń, realizując zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, stosując wskazaną w nim zasadę proporcjonalności, wprowadził „Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Sławnie", która została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

Polityka ma na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem oraz nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka. Ponadto, celem Polityki jest wspieranie realizacji Strategii działania Banku, Strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktów interesów.

Na podstawie § 25 ust. 1 w/w Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów postanowień Polityki nie stosuje się do członków Rady Nadzorczej Banku. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalane uchwałą Zebrania Przedstawicieli, bez podziału na stałe i zmienne składniki.
Bank nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności.

Bank, z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów, skalę działalności na rynku bankowym oraz po dokonaniu analizy w zakresie określenia stanowisk kierowniczych mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, ustalił, że w/w Polityka dotyczy członków Zarządu Banku.

Wynagrodzenie członków Zarządu Banku podzielone jest na część stałą (wynagrodzenie zasadnicze zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określone w umowie o pracę, a także nagrody jubileuszowe, odprawa emerytalno-rentowa lub inne świadczenia wynikające z przepisów Kodeksu pracy lub Regulaminu wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Sławnie przysługujące na równych warunkach wszystkim pracownikom) oraz część zmienną (regulaminową premię roczną).

Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.
Łączna wysokość premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa, niż 10% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie, z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 25% osiągniętego przez danego członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.
Bank ogranicza ryzyko kosztów związanych z wypłatą zmiennych składników wynagrodzenia poprzez tworzenie rezerw celowych na przyszłe zobowiązania wynikające z Polityki wynagrodzeń.

Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.
Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza po zakończeniu roku obrachunkowego, nie później niż do końca III kwartału roku następującego po okresie oceny, i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia minionego roku.
Ocena wyników całego Banku obejmuje koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.
Ocena efektów pracy członków Zarządu składa się dwóch elementów: Oceny wyników całego Banku oraz Oceny indywidualnych wyników pracy członka Zarządu.
Ocenę efektów pracy Zarządu, obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągane w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata, w zakresie:

1) wyniku finansowego netto
2) zwrotu z aktywów (ROA);
3) łącznego współczynnika kapitałowego;
4) wskaźnika płynności LCR.
5) wskaźnika należności zagrożonych.

Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:
1) pozytywną ocenę kwalifikacji;
2) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy.

W odniesieniu do Oceny wyników całego Banku, członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie, zostało zrealizowanych co najmniej cztery z poniższych wskaźników:

1) wykonanie planu finansowego w zakresie wyniku finansowego netto na poziomie co najmniej 80 %;
2) wykonanie planu finansowego w zakresie zwrotu z aktywów (ROA) na poziomie co najmniej 80 %;
3) wykonanie planu finansowego w zakresie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie co najmniej 80 %;
4) wykonanie planu finansowego w zakresie wskaźnika płynności LCR na poziomie co najmniej 80 %;
5) udział kredytów zagrożonych (suma ekspozycji zaklasyfikowanych do 2, 3 i 4 grupy ryzyka) w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym na poziomie nie wyższym niż średnia w Zrzeszeniu SGB, wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku podlegającego ocenie (na podstawie *Wybranych informacji wg stanu na 31.12.*, sporządzanych przez bank zrzeszający).

W odniesieniu do Oceny indywidualnych wyników pracy członka Zarządu, członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy za okres podlegający ocenie:
1) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
2) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków.

Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich przesłanek wskazanych powyżej, z zastrzeżeniem, że w przypadku osiągnięcia wartości procentowych wskaźników na poziomie niższym niż 80%, przy zachowaniu udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym na poziomie nie wyższym niż średnia w Zrzeszeniu SGB oraz przy spełnieniu kryteriów oceny indywidualnej wyników pracy członka Zarządu, Rada Nadzorcza może przyznać premię roczną, jeżeli na sytuację Banku w okresie oceny miały wpływ czynniki niezależne od działań Zarządu, a w szczególności istotna zmiana warunków makroekonomicznych, wprowadzenie obciążeń finansowych dla Banku przez ustawodawcę lub obciążenia wynikające z członkostwa w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB.

Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej.
Premia nie jest wypłacana za okres pobierania wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy oraz zasiłków i świadczeń z ubezpieczenia społecznego i wypadkowego.
Premia roczna nie jest przyznawana w przypadku:
1) negatywnej oceny pracy członka Zarządu,
2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych, o których mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo bankowe;
3) zagrożenia upadłością;
4) gdy członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania;
5) nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.

Przyznana członkowi Zarządu premia roczna wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej, w terminie 7 dni po podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą.
Ustanie stosunku pracy członka Zarządu w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii rocznej. W takiej sytuacji, ocena pracy członka Zarządu pod kątem wypłaty regulaminowej premii rocznej, obejmuje wyłącznie okres zatrudnienia członka Zarządu Banku w trakcie okresu podlegającego ocenie.

Zbiorcze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń Zarządu, zawierające dane obejmujące:

a) wartość wynagrodzenia za dany rok obrotowy z podziałem na wynagrodzenia stałe i zmienne oraz liczbę osób je otrzymujących,
wartość wynagrodzeń 3 członków Zarządu wypłaconych w roku 2017 wyniosła:
– wynagrodzenie stałe – 462.769,90 zł,
– wynagrodzenie zmienne – 89.278,00 zł,
b) stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do składników stałych w 2017r. wyniósł 19,29%,
c) wartość i formy wynagrodzenia zmiennego – 89.278 zł wypłacone w gotówce,
d) wartość wynagrodzeń z odroczoną wypłatą z podziałem na część już przyznaną i jeszcze nieprzyznaną – 0 zł,

e) wartość wynagrodzeń z odroczoną wypłatą przyznanych w danym roku obrotowym, wypłaconych i zmniejszonych w ramach korekty związanej z wynikami – 0 zł,
f) wartość płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia dokonanych w danym roku obrotowym, liczbę osób otrzymujących takie płatności oraz najwyższą taką płatność na rzecz jednej osoby – 0 zł.

18. RYZYKO PŁYNNOSCI I POZYCJI PŁYNNOŚCIOWEJ (Rekomendacja P)

Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności:

Pierwszy poziom zarządzania ryzykiem płynności stanowi komórka zarządzająca operacyjnie tym ryzykiem w zakresie lokowania nadwyżek środków. W Banku Spółdzielczym w Sławnie jest to Zespół Finansowo – Rachunkowy i Sprawozdawczości. Do jego zadań należy w szczególności zarządzanie płynnością bieżącą, krótkoterminową, średnioterminową i długoterminową, w tym: lokowanie i utrzymywanie na wymaganym poziomie środków na rachunku minimum depozytowego, lokowanie pozostałych dostępnych środków na lokaty ujmowane jako aktywa płynne w nadzorczych miarach płynności lub też we wpływach w rachunku wskaźnika LCR, codzienne wyznaczanie wskaźnika LCR, ograniczanie ryzyka płynności poprzez dopasowywanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów w sytuacji znaczących depozytów, których wycofanie Bank uzna jako wysoce prawdopodobne. W celu optymalizacji rentowności Bank stosuje również w każdym dniu roboczym zasadę zakładania automatycznego depozytu O/N.
Główną działalnością Banku jest działalność kredytowo – depozytowa, która wykonywana jest poprzez dedykowane ku temu komórki i sieć sprzedaży. W uzasadnionych przypadkach w celu minimalizowania ryzyka płynności komórki operacyjnie zarządzające ryzykiem płynności zasięgają opinii komórki zarządzającej ryzykiem płynności na drugim poziomie.
Komórką oceniającą, monitorującą i kontrolującą ryzyko płynności jest Zespół Analiz Ryzyka. Jest to drugi poziom zarządzania ryzykiem płynności. Do zadań tego zespołu należy w szczególności: codzienne wyznaczanie pozycji płynnościowej w zakresie nadzorczych miar płynności, sporządzanie miesięcznych analiz dotyczących zarządzania ryzykiem płynności zawierających w szczególności: analizę źródeł finansowania działalności, analizę wskaźników płynności, w tym wskaźnika zrywalności depozytów, analizę urealnionej luki płynności, analizę kwoty środków do natychmiastowej dyspozycji, dokonywanie kwartalnych testów warunków skrajnych w oparciu o przyjęte negatywne scenariusze sytuacji skrajnej.

Sposób pozyskiwania finansowania działalności:

Bank pozyskuje finansowanie działalności głównie poprzez kierowanie swojej oferty depozytowej do sektora niefinansowego. Bank stara się zdywersyfikować swoją ofertę z punktu widzenia terminów wymagalności depozytów, jak i charakteru depozytu (depozytu terminowe i bieżące). Z uwagi na ryzyko rynkowe Bank w ograniczonym zakresie oferuje swoim klientom depozyty z pierwotnym terminem wymagalności powyżej jednego roku. Bank oferuje klientom depozyty w sieci swoich placówek. Oferta Banku skierowana jest również do jednostek samorządowych. Do finansowania działalności kredytowej wykorzystywane są głównie fundusze własne oraz stabilna część depozytów.

Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością:

Funkcje skarbowe wykonuje Zespół Finansowo – Rachunkowy i Sprawozdawczości. Funkcje skarbowe są w pełni scentralizowane w skali Banku. Funkcje zarządzania płynnością rozumiane jako funkcje monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności wykonuje Zespół Analiz Ryzyka. Funkcje zarządzania płynnością są w pełni scentralizowane w skali Banku.

Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia:

Bank jest zrzeszony w ramach zrzeszenia SGB i jest również uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. W zakresie zarządzania ryzykiem płynności w ramach zrzeszenia SGB Bank Zrzeszający:

- prowadzi rachunki bankowe Banku, za pomocą których przeprowadzane są rozliczenia pieniężne i utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa,
- nalicza, utrzymuje i odprowadza rezerwę obowiązkową,
- prowadzi inne rachunki Banku,
- dokonuje w imieniu Banku rozrachunki międzybankowe,
- nalicza i odprowadza należne wpłaty do BFG,
- prowadzi odrębny rachunek na którym utrzymywane są aktywa Banku w związku z realizacją obowiązków wynikających z uczestniczenia w systemie BFG,
- pośredniczy w nabywaniu i zbywaniu instrumentów finansowych,
- udziela Bankowi kredytów, pożyczek i gwarancji.

W zakresie zarządzania ryzykiem płynności w ramach zrzeszenia Bank:

- otwiera i posiada rachunek w Banku Zrzeszającym,
- przeprowadza za pomocą rachunku bieżącego rozliczenia pieniężne i utrzymuje rezerwę obowiązkową,
- deponuje na wyodrębnionym rachunku aktywów w związku z realizacją obowiązków wynikających z uczestniczenia w systemie BFG,
- deponuje w Banku Zrzeszającym inne środki finansowe za wyjątkiem: środków wykorzystanych w działalności kredytowej, środków inwestycyjnych, środków utrzymywanych w ramach spółdzielczego systemu ochrony.

Bank jest członkiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. W ramach tego systemu Bank:

- realizuje działania związane z funkcjonowaniem mechanizmów kontroli, klasyfikowania oraz ograniczania ryzyka,
- przestrzega limitów ograniczających ryzyko płynności w wewnętrznym systemie ochrony w zakresie: wskaźnika LCR (min. poziom wynikający z przepisów przemnożony przez 0,8), wskaźnika NSFR (min. 100%), nadzorczych miar płynności (min. zgodnie z przepisami prawa), udziału depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały (min. 105%).

W ramach systemu ochrony jednostka zarządzająca IPS:

- podejmuje działania mające na celu kontrolę dokonywaną w oparciu o jednakowo zorganizowane mechanizmu kontrolowania i monitorowania ryzyka,
- wykonuje audyt wewnętrzny wśród uczestników,
- udziela uczestnikom pomocy finansowej,
- stosuje wobec uczestników stosowne środki oddziaływania.

Rozmiar i skład nadwyżki płynności

Jako nadwyżkę płynności Bank rozumie wartość wynikającą z obowiązujących przepisów prawa dotyczącą: wielkości krótkoterminowej miary płynności ponad minimum określone w uchwale KNF, wielkości długoterminowej miary płynności ponad minimum określone w uchwale KNF, wielkości wpływów powodujących przekroczenie stosunku wpływów do odpływów na poziomie 75% powiększone o nadwyżkę aktywów płynnych (bez środków minimum depozytowego) powodującą kształtowanie się wskaźnika LCR ponad minimum wymagane przepisami prawa. Rozmiar i skład nadwyżki płynności na dzień 31.12.2017 r. przedstawia się następująco:

Miara	Nazwa nadwyżki	Wartość w tys. zł
M1	Luka płynności krótkoterminowej	56.577
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	56.577
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	12.722
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	64.284
	LCR ponad minimum	12.001

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR na dzień 31.12.2017r.

Miara	Nazwa	Wielkość	Limit wynikający z przepisów
M1	Luka płynności krótkoterminowej	56.577	0
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	2,02	1,00
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	2,24	1,00
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,46	1,00
	LCR ponad minimum	180%	80%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności wg stanu na dzień 31.12.2017r. kształtują się następująco:

Przedział płynności	luka w przedziałach	luka skumulowana
<= 1 tygodnia	25.565	25.565
> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	52.248	77.813
> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	-2.951	74.862

Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w zrzeszeniu:

Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Celem funkcjonowania systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego uczestnika. W ramach tego systemu funkcjonuje mechanizm pomocowy, w ramach którego Bank:

- utrzymuje odpowiedni poziom środków na rachunku minimum depozytowego,
- dokonuje wpłat na fundusz pomocowy.

W ramach funkcjonującego w zrzeszeniu systemu IPS, jednostka zarządzająca systemem ochrony w uzasadnionych sytuacjach udziela uczestnikom systemu pomocy zwrotnej z Funduszu Pomocowego. Pomoc ta może przybrać formę:

- pożyczki płynnościowej,
- pożyczki restrukturyzacyjnej,
- kaucji ustanowionej celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej,
- gwarancji, poręczenia lub innych zabezpieczeń,
- nabycia wierzytelności,
- pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- objęcia udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,
- wniesienia wkładów pieniężnych do Banku.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody Walnego Zgromadzenia jednostki zarządzającej pomoc ze środków funduszu Pomocowego może przybrać charakter bezzwrotny. W ramach dodatkowego zabezpieczenia płynności Bank jest zobowiązany do przestrzegania wewnętrznych limitów płynnościowych systemu ochrony, na które składają się: wskaźnik LCR (min. poziom wynikający z przepisów przemnożony przez 0,8), wskaźnik NSFR (min. 100%), nadzorcze miary płynności (min. zgodnie z przepisami prawa), udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały (min. 105%).

Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przypływów pieniężnych Banku,
- koncentracja depozytów pod względem dużych deponentów,

- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku,
- ograniczone możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym,
- brak wypełniania wewnętrznych limitów systemu ochrony (pomimo braku konieczności ich spełniania na poziomie indywidualnym),
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych.

Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania

Bank dywersyfikuje sposób finansowania poprzez:
- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego i budżetowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Techniki ograniczania ryzyka płynności: do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności Bank zalicza:
- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne przeprowadzanie testów warunków skrajnych pod kątem adekwatności posiadanych funduszy własnych na pokrycie nieoczekiwanych strat w sytuacjach szokowych,
- posiadanie systematycznie testowanego planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- utrzymywanie tzw. Minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- przystąpienie do indywidualnego systemu ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności oraz ze zdyskontowaniem efektu rezydualnego odpływu depozytów w określeniu bieżącej nadwyżki płynności na dany dzień roboczy,
- nie inwestowanie nadwyżek w ryzykowne instrumenty pochodne,
- przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony.

Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności

Głównymi pojęciami w tym procesie są:
- płynność płatnicza: zdolność do finansowania aktywów terminowego finansowania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć bez konieczności ponoszenia straty,
- płynność bieżąca: zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 dni,
- płynność krótkoterminowa: zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 dni,
- płynność średnioterminowa: zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 miesiąca do 12 miesięcy,
- płynność długoterminowa: zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- baza depozytowa: zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku

finansowym. Pozostałe szczegółowe definicje stosowane przez Bank określone zostały w szczególności w „Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Sławnie".

Bank uwzględnia ryzyko płynności rynku i ryzyko płynności produktu w zarządzaniu ryzykiem płynności płatniczej. Ma to odzwierciedlenie w kierowaniu oferty depozytowej w znaczącej większości do sektora detalicznego, który w kalkulacji wskaźnika LCR charakteryzuje się najmniejszymi wagami odpływu, a w obliczeniach miar płynności najwyższym osadem. Świadczy to o tym, że z punktu widzenia nadzorczego produkty te obarczone są najmniejszym ryzykiem. Bank uwzględnia również ryzyko rynku poprzez kierowanie zróżnicowanej oferty depozytowej w zależności od stopnia związania klientów z Bankiem. Z badań empirycznych wynika, że z tego punktu widzenia zachowania klientów charakteryzują się różnym stopniem stabilności, co ma wpływ na wielkość nadwyżki płynności i stabilności depozytów. Ryzyko płynności Bank uwzględnia również kreując strategię inwestowania nadwyżek w aktywa płynne.

Wykorzystanie sposobów testów warunków skrajnych

Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych:

- w procesie szacowania kapitału wewnętrznego: przeprowadzając ten proces badana jest adekwatność posiadanych funduszy własnych z punktu widzenia absorbowania nieoczekiwanych strat powstałych w wyniku realizacji szokowych scenariuszy płynnościowych,
- w planowaniu awaryjnym: Bank wykorzystuje scenariusze testów skrajnych w konstruowaniu adekwatnych działań awaryjnych,
- w bieżących działaniach podejmowanych przez Zarząd, w tym kształtowaniu polityki cenowej oferowanych produktów.

Plan awaryjny uwzględnia testy warunków skrajnych w szczególności poprzez wykorzystywanie zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy w różnych interwałach czasowych (na przykład poprzez dostosowanie kolejności uruchamiania środków w planie awaryjnym do kolejności uruchamiania środków na pokrycie odpływu depozytów w testach warunków skrajnych).

Polityka utrzymania rezerwy płynności

Bank rozumie rezerwę płynności jako aktywa zabezpieczające utrzymanie płynności. Rezerwa płynności ma zapewnić odpowiednie pokrycie krótkoterminowych odpływów oraz środków strukturalnie niestabilnych na odpowiednim poziomie. W systemie prawnym obowiązującym na datę 31.12.2017r. rezerwa ta może być rozumiana jako aktywa płynne zgodnie z rozporządzeniem CRR lub aktywa płynne zgodnie z tzw. Uchwałą płynnościową KNF. W obu tych reżimach prawnych są punkty wspólne, z tego tytułu Bank utrzymuje nadwyżki płynności w gotówce w wielkości niezbędnej do niezakłóconej obsługi gotówkowej. Z uwagi na fakt przystąpienia przez Bank do instytucjonalnego systemu ochrony, Bank jako rezerwę płynności z punktu widzenia CRR utrzymuje środki na rachunku minimum depozytowego, które stanowią 4,32% depozytów podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych oraz 9,23% kredytów sektora niefinansowego.

W skład rezerwy płynności z punktu widzenia uchwały płynnościowej wchodzą również pozostałe niezablokowane lokaty deponowane w Banku Zrzeszającym z rezydualnym terminem zapadalności do 30 dni (z punktu widzenia CRR pozycje te klasyfikuje się jako wpływy z odpowiednią symetryczną wagą wpływu). Z punktu widzenia uchwały płynnościowej rezerwę płynności stanowi także:

- niewykorzystana kwota kredytu w rachunku bieżącym,
- niewykorzystana kwota kredytu rewolwingowego,
- inne pozycje.

Polityka utrzymywania rezerwy płynności stosowana w Banku ma na celu zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz nieprzekraczanie limitów wewnętrznych systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa (pomimo, że Bank nie musi ich spełniać na poziomie indywidualnym).

Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach zrzeszenia: Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Przystępując do systemu Bank musiał spełnić kryteria wejścia. Jako uczestnik systemu Bank jest obowiązany ponadto utrzymywać odpowiednie limity wewnętrzne obowiązujące w systemie. W przypadku zagrożenia utratą płynności jednostka zarządzająca udziela pomocy uczestnikowi systemu poprzez dostępne instrumenty:

- pożyczkę płynnościową,
- pożyczkę restrukturyzacyjną,
- kaucję ustanowioną celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej,
- gwarancję, poręczenie lub inne zabezpieczenia,
- nabycie wierzytelności,
- pożyczkę długoterminową na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- objęcie udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,
- wniesienie wkładów pieniężnych do Banku.

Łączna wysokość pomocy finansowej nie może być wyższa niż 20% środków stanowiących fundusz pomocowy (większa kwota wymaga zgody Walnego Zgromadzenia jednostki zarządzającej). Pomoc finansowa jest udzielana na podstawie złożonego wniosku. Kompletny wniosek rozpatrywany jest w terminie 14 dni roboczych. Decyzję o udzieleniu pomocy podejmuje Zarząd jednostki zarządzającej. Kwota Funduszu Pomocowego jest dostępna Bankowi niezwłocznie po zgłoszeniu problemów z płynnością lub wypłacalnością.

Na system sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności składają się:

- miesięczne raporty przedstawiane Prezesowi oraz Zarządowi obejmujące: analizę struktury finansowania, analizę wielkości miar płynności i wskaźnika LCR, analizę urealnionej luki płynności, analizę wskaźników płynności w tym wskaźnika zrywalności depozytów, analizę środków dostępnych do sfinansowania odpływu depozytów, a w ujęciach kwartalnych wyniki testów warunków skrajnych,
- kwartalne raporty przedstawiane Radzie Nadzorczej obejmujące w formie skróconej zagadnienia wskazane powyżej,
- w okresach rocznych analizę płynności długoterminowej.

19. INFORMACJA O SPEŁNIANIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄD WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22 AA USTAWY PRAWO BANKOWE

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spełniają wymogi określone w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe, w szczególności posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

20. DŹWIGNIA FINANSOWA (CRR art. 451)

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego. Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych, przy czym:

a) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialne i prawne w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, udziały kapitałowe w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywa z tytułu podatku odroczonego oparte na przyszłej rentowności w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I,
b) wartość ekspozycji kredytowej Bank oblicza z uwzględnieniem pomniejszeń o wszystkie utworzone rezerwy celowe i odpisy aktualizujące odnoszące się do odsetek, w związku z tym wartość utworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek, których skutek nie został odzwierciedlony w funduszach własnych Banku pomniejsza kapitał podstawowy Tier I;

c) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana: od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji z zastrzeżeniem dolnego limitu 10%

Bank ustala limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 3% .
Wskaźnik dźwigni finansowej obliczany jest przez Zespół Finansowo-Rachunkowy i Sprawozdawczości a monitorowany przez Zespół Analiz Ryzyka w okresach kwartalnych; stanowi element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni:

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	259.142.194
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	0,00
7	Inne korekty	**-78.799**
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	**264.937.280**

*) *numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji*

Ujawnienie wskaźnika dźwigni:

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	259.142.194
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-78.799
3	**Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)**	**259.063.395**
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	5.873.885
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	0,00
19	**Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)**	**5.873.885**
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	22.506.022
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b	264.937.280
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	8,49

Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych:

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	**Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłącznych) w tym:**	**259.142.194**
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	**259.142.194**
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	549.298
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	24.062.736
EU-7	Instytucje	112.975.265
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	37.897.195
EU-9	Ekspozycje detaliczne	60.324.277
EU-10	Przedsiębiorstwa	8.448.994
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	481.713
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	14.402.716

21. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Struktura organizacyjna systemu

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku. Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności. Działania Rady Nadzorczej w tym zakresie wspierane są przez Komitet Audytu powołany spośród jej członków.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

- Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

- Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych, niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

- Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach

pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.
- niezależna komórka audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Mechanizmy kontrolne

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.
Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio: poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych oraz pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Stanowisko Zgodności i Kontroli Wewnętrznej, Zespół Analiz Ryzyka, Administrator Bezpieczeństwa Informacji oraz we wskazanym zakresie pozostałe komórki drugiej linii obrony.

Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązano cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągania określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie

odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością.
W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymują w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje i w okresach półrocznych przekazuje do Banku syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Ocena adekwatności i skuteczności systemu

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę opinię Komitetu Audytu, przekazane przez Zarząd, informacje o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągania każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania działań przez pracowników komórki do spraw zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki..

Dokonując rocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, Zarząd wykorzystuje informacje zawarte w sprawozdaniach dotyczących kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, protokołach nadzoru bankowego oraz raportów audytorów zewnętrznych.
Wyniki rocznej oceny Zarząd przekazuje Radzie Nadzorczej na jej najbliższym posiedzeniu, a także przedkłada Radzie Nadzorczej ewentualne propozycje zmian w zakresie organizacji systemu kontroli wewnętrznej.

Zarząd i Rada Nadzorcza dokonuje oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Oceniając funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej Rada Nadzorcza stwierdziła, że był on zgodny z obowiązującym, w okresie objętym oceną stanem prawnym, skuteczny i adekwatny do potrzeb Banku. W wystarczającym stopniu zabezpieczał realizację celów systemu kontroli wewnętrznej określonych w ustawie Prawo bankowe oraz Zasadach systemu kontroli wewnętrznej.

Zakres powyższych informacji o charakterze ilościowym i jakościowym opracowany został przez:

- Zespół Analiz Ryzyka ,
- Zespół Finansowo – Rachunkowy i Sprawozdawczości ,
- Głównego Księgowego ,
- Stanowisko Zgodności i Kontroli Wewnętrznej.

Sławno, dnia 25 czerwiec 2018r.

Sporządził:

ANALITYK FINANSOWY
Ewelina Skonieczna

Sprawdził:

ANALITYK FINANSOWY
Katarzyna Kostuj

Zarząd Banku zatwierdza informacje do ogłoszenia.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Sławnie:

Prezes Zarządu – Aleksandra Bukowska

PREZES ZARZĄDU
Aleksandra Bukowska

Zastępca Prezesa – Andrzej Dukszto

ZASTĘPCA PREZESA
Andrzej Dukszto

Członek Zarządu – Agata Myszorek

CZŁONEK ZARZĄDU
Agata Myszorek